

Գեր. փոխանորդը իւր հետ
նախապէս Գեր. Տէր Սուքիաս
հանձնեալ եւ Պատրիարքարանի
պաշտօնները, հինգ-
թիւ օր Սօրկուճի խանը գնաց
հրաւիրեց հոգաբարձութեան
անդամները որպէս զի վաղը փո-
խանորդը իրեն յանձնեն : Հո-
գաբարձութիւնը ընդգիմացաւ
այդան առարկութիւններ ընե-
լի : Գեր. փոխանորդը իրեն
հաւանաբար համաձայն
հոգաբարձութեան սեն-
տրալ . սակայն նկատելով
հոգաբարձութեան մէջ (քաղաքացի և
գիւղացի) կուռ պատճառ պիտի
ապարդիւն Պատրիարքա-
րան վերադարձաւ :
Քաղ. ժողովը իւր վերջին նըս-
տի մէջ որոշեց Դատական
ժող. նախարարութեան գիմել
Պատրիարքարանի իրաւասու-
նը պաշտպանել :
Քաղ. ժողովոյ այս ինքրոյն
Պատրիարքարանի վերին հըս-
տութեան իրաւունքը պաշտպա-

նելու և ինչ ինչ զեղծումներ բառ-
նալու մասին ցոյց տուած նա-
խանձանդութիւնը գովելի է .
սակայն իւր ընտրած բռնական
միջոցը կը կործնէ թէ իմաս-
տութեան և հայրական իշխանու-
թեան ոգւոյն չհամապատասխա-
նեն :
Ուստի փափաքելի է որ այս
և ասոր նման ինքիւններ Ազգ.
շրջանակի մէջ լուծուին և ցաւա-
լի հետեւանայ տեղի չտրուի :
—
Իւսկիւտարի Հոգուգի դա-
տարանին կողմէ պաշտօնապէս
հարցուած է ի Պատրիարքարան
թէ 1878 թ. Ազգ. վարչութեան և
Տնտեսական խորհրդոյ անգամ-
ներն ո՞րք էին :
Կերեւի թէ այս հարցումը
Գորտեան Կարապետ աղայի կը-
տակի խնդրոյն կը վերաբերի , որ
ժամանակէ մը ի վեր ծագած է
Իւսկիւտարի դատարանին և Ազգ.
Պատրիարքարանի մէջ :
—
Քաղ. ժողովը իւր վերջին նըս-

տին մէջ որոշեց Դոյաճեան Թով-
հանէս Էֆէնտիի ի Պատրիար-
կարգած առժամայ Թաղ . խոր-
հրդոյ կազմութիւնը ընդունիլ և
յանձնարարել Պալլ. քէսէրի գա-
ւառական վարչութեան որպէս զի
սոյն ընտրութիւնը վաւերացնէ :
Քաղ. ժողովոյ սոյն որոշումը
զարմանալի կը թուի մեզ . ըստ
որում Դոյաճեան Թովհանէս Է-
ֆէնտի Ազգ. Պատրիարքարանի
կազմէ լիազօր պատուիրակի պաշ-
տօնով Պատրիարքարանը ըլլա-
լով , անոր ըրած ու է տնօրի-
նութեան վաւերացումը ըստ օ-
րինի Պատրիարքարանին կը պատ-
կանի : Կամ Դոյաճեան Էֆէնտի
կեդրոնին կողմէ ուղղակի Պան-
տըմա ղրկուելու չէր , և կամ
եթէ ղրկուեցաւ , անոր տնօրէնու-
թեանը վաւերացումը Պատրիար-
քարանի անկէր և ոչ Պալլ. քէսէրի
Գաւառ. վարչութեան :
Այս օրինակին կէտն Ամեն.
Ս. Պատրիարք Հօր ուշադրութեա-
նը կը յանձնեմք :
—

Պրուսայի առաջնորդ Գեր. Տ.
Բարթոլոմէոս Ս. Արքեպիսկոպոս
հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մա-
տոյց երէկ Բերայի երրորդութեան
եկեղեցին և իմաստալից քարոզ մը
խօսեցաւ քանի մը հազար երկսեռ
ժողովրդեան որք թէ Բերայէն և
թէ մայրաքաղաքի զանազան
թաղերէն փութացած էին ներ-
կայ գտնուիլ անդ :
Ն. Սրբաշնութիւնը յետ ա-
ւարտման Ս. Պատարագին հան-
գիսաւոր պաշտօն կաարեց Շա-
քարեան Թարութիւն Էֆէնտիի
նշեցելոց հոգւոյն համար :
—
ԸՆԴՈՐՁԱԿ
ՕՐԱՅՈՅՑ
1886
Սեփականութիւն
Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցին
—
Գին 3 Ղրուշ
Տպագրութիւն Գ. Պաղտատեան
(Սրամեան)
Կեդրոնատեղին է Յակոբեան
խան թիւ 14 .

—Օ՛հ , հիմա կսկսիմ հասկնալ , ըսաւ դայեակը
դողդողալով :
Եւ շարունակեց .
—Ձեր ամուսինը պիտի դայ , անոր կսպասէ՞ք ,
Դժբաղդ աղջկան գէմը աննկարագրելի արտա-
յայտութիւն մը ստացաւ :
—Ես ամուսին չունիմ , ես ամուսնացեալ չեմ ,
ըսաւ նա , մոյրեալ , պատրեալ , լքեալ , կորսուած ,
կորսուած աղջիկ մը եմ ես
Եւ դայեակը ուժով մը հրելով .
—Բաներնիդ դացէք , կրկնեց նա , թոյլ տուք
ինձ որ մեռնիմ :
Հեծեծանք մ'արձակեց խռկալու նման և գլուխը
բարձին վրայ ինկաւ :
Անշարժ մնաց , աչքերը յառելով և խոշոր խոշոր
բանալով . տեսնողը կըսէր թէ մեռած էր :
—Ի՛նչ ահաւոր բան , ըսաւ ինքնիրեն դայեակը ,
Յետոյ հոն գտնուող կիներէն մէկուն ըսաւ .
—Կաղաչեմ դացէք լսելի մը բերէք :
Կինը դնաց :
Քիչ մը վերջը ոստիկանութեան պաշտօնեայն ե-
կաւ , իւր հետ ունենալով քարտուղար մը և գոր-
ծակալ մը :
Դայեակը անոր ցուցուց անշարժ տարածուած
աղջիկը . յետոյ ամենայն փութով պատմեց առջի օր
տեղի ունեցած ծննդութեան թիւնը , և թէ ինչպէս ,
առաւօտուն նորատի մայրը տեսնելու համար գալու
ատեն անոր յուսահատ աղաղակները լսած էր , որք

մօտ . պատուհանին փայտերուն կախուեցաւ և երկու
ձեռքերով բռնեց :
—Ձուակս , զուակս գողցան , պօռաց նա այն-
պիսի ձայնով մը որ մարդկային չէր :
Վերջին աստիճանի ճիգ մը գործելով , յաջողե-
ցաւ պատուհանը բանալու , յայնժամ սկսաւ ա-
ղաղակել .
—Ձաւակս , տուէք զաւակս օգնութիւն ,
օգնութիւն
Իւր այժն սպառեւ էր . իւր սրունքներն դողդո-
ղացին , կրնակի վրայ ինկաւ խուլ հեծեծանք մը ար-
ձակելով և անշարժ տարածուեցաւ գետնի վրայ :
Դայեակը քառորդ ժամէ ի վեր փողոցը պարտի-
զին գրան առջեւն էր , դուռը դոյզ գտնելով և են-
թաղերով որ տիկին թռելաբան մը գնելու համար
դուրս ելած էր , անոր վերադարձին կսպասէր :
Կալիքիէլի աղաղակները և իւր յուսահատ ձայնը
սարսուփ պատճառեցին անոր , հասկցաւ որ դժբաղ-
դութիւն մ'էր պատահածը :
Ոչինչ հեռի երկու հոգի կաշխատէին դաշտին
մէջ . բարձրաձայն կոչեց զանոնք . վաղեցին եկան :
—Պարոններ , ըսաւ անոնց , կ'աղաչեմ , ջանացէք
սա դուռը բանալու . չեմ գիտեր թէ ի՛նչ պատա-
հած է այս տան մէջ . բայց անշուշտ մեծ դժբաղ-
դութիւն մը տեղի ունեցած է :
Նիգը հաստատուն էր . մարդիկը զուր տեղը ջա-
նացին դուռը կոտրելու :
Ուրիշներ ալ եկան :

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՅ

Կ. Պօլիս Թահմիզ Էօնիս փողոց քիս 59

ճիշդ Դիմ առ Դիմ աղբիւրին

(Հաստատեալ 1 օգոստոս 1885)

Շատեր աղին մերազնէից՝ մի քանի ձախող ձեռնարկունե- րու անյաջողութեան վրայ, ի- րենց հաստատ կարծիք չինած էին թէ, Հայը այս տեսակ գործ չկրնար յառաջ տանիլ, այլ մի- այն օտարն է ընդունակ:

Այս թիւը կարծիք չնշելու հա- մար, վաճառատանս հաստատ- մանէն ցայս օր անցած ժամանա- կամիջոցը բաւական ապահովե- րաշխիք մը լինելով, յուսալից եմ թէ սիրելի ազգայնոցս կողմանէ քան զառաջինն առաւել համա- կիր ընդունելութիւն վայելելու բախտաւորութիւն պիտի ունե- նամ:

Վաճառատանս մէջ կը ծախուի նպարեղէնի վերաբերեալ ամեն տեսակ ընտիր ապրանք՝ փոքր

թէ մեծ քանակութեամբ, « օր- ան օր » և թէ երաշխաւորեալ վճարմունք կԱՆԽԻԿ են:

Մէլքոն Տէօֆէֆեանց

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՅԵՏՈՄՍԻ

Հաւաքոյն քառթօնի վրայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի ի գին 100 հատը 10 դհկ. պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն յԱրամեան տպարան, Յակոբեան խան 13 Կ. Պօլիս:

ԸՆԹԵՐՑՈՐԱՆ

ՍԻՐՈՒՆ ԶԲՕՍԱՐԱՆ

Մանկանց երկրորդ գիրքը 56 գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած

Սոյն դասագիրքը ասկէց առաջ հրատարակեալ ՔԵՐԱԿԱՆ կամ ՄԱՆ- ԿԱՆՑ ԳՐԻՒՆ Բ. մասն է. և կը պա- րունակէ՝ մանկական երգեր, կարճ հատուածներ, սուտներ, առակներ և փոքր պատմութիւններ:

Գինն 2 դահեկան:

Կը վաճառի Մարգարտան գրա- տունը, Մերձան փողոց: Դպրոցաց համար 0/0 15 գեղջ կը լինի:

ՔԵՐԱԿԱՆ

ԿԱՄ

ՄԱՆԿԱՆՑ ԳՐԻՒՆ

Բոլորովին նոր տնով

Ե. Տպագրութիւն Պատկերազարդ

Գին 10 փարայ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Յօրինեաց

ԽՈՐԷՆ Վ. ԳԱՐ. ԱՇԼԻԵԱՆՑ

Հրամանաւ հեղինակին Տ. Խորէնայ Եպիսկոպոս Հ. Վ. Արմաշու

Հասարակաց կրթութեան պաշտօնէին վաւերացմամբ

Երկրորդ տպագրութիւն

Ի Նիկիմիզա

Ի տպարանի 2. Ս. Աստուածածնի վանացն 1884

Տրամաբանութեան համառօտ այս դասագիրքը՝ որ 1871 թուականին տպագրուած է՝ ազգային վարժարա- նաց մէջ կարեւոր պէտք մը լեցնելու գործածութեամբ՝ սպառած և շատ տե- ղերէ խնդրուած էր: Հեղինակը, Արմաշու վանահայր Գեր. Խորէն սրբ-

ազան, վերստին աչքէ անցնելու տպագրել տուած է:

Կը գտնուի գրադատական քո- րինն է (8) վեց դահեկան:

ՀԱՅ ԹԷՅՈՎԱՃԱՌ

Թահմիզ փողոց, աղբիւրին մտ, Թիւ 70

Այս վաճառատունն՝ որ մէկ տարիէ աւելի ժամանակէ հնէ իւր յաճախորդները գոհացու- լու ջանք չէ խնայած, կը ծա- նուցանէ թէ ջինաստանի և շա- վայի բերքերէն այս անգամ զա- նազան տեսակ (չայ) բերել տը- ւած է յատկապէս, և կը խնդ- րէ սիրելի ազգայիններէ, մանա- ւանդ դաւառացի Հայ «քովսի» օնճիւններէ որպէս զի հաճին գէ- մի անգամ ի մօտոյ տեսնել իւ- ապրանքներն և փորձել թէ տե- սակաց լաւութիւնը, և թէ՛ գի- ներու աժանութիւնը:

ՏԷՐ—ԽՄԲԱԳԻՐ

Մ. Բ. ՄԷԼԻԲԵՆ

Պարտիզին պատին մէջ ուրիշ դուռ մ'ալ կայ, ըսաւ կին մը, այս դուռը թերեւս գոց չէ:

Հոն վաղեցին. յերաւի դուռը կիսաբաց էր. Սօ- լանժ գոցելու ժամանակ չէր ունեցած:

Դայեակը արագութեամբ տուն մտաւ, ուրիշներ ալ անոր հետեւեցան: Դայեակը նախ կալիւրիէի սեն- եակը մտաւ. «ակայն անկողինը և օրորոցը պարսպ գտնելով ամիջապէս դուրս ելաւ:

Բայց արդէն 4 կամ 5 կանայք որ հոն էին, զար- մացմամբ կը պօռային. մինչդեռ կորովի անձ մը կալի- րիէլը վեր կը վերցնէր որ կենդանութեան նշան չէր ցուցներ: Դայեակը ըսաւ մարդուն:

—Անկողին տարէք դէք, շուտ, շուտ, տհա- ւասիկ սենեակը:

Եւ երբ նորատի աղջիկը պառկեցուցին, բարի դայեակը սկսաւ խնամել զանիկա: Առ այժմ կոր- սուած տղուն վրայ չէր մտածեր բնաւ:

—Օհ, հէ՛գ աղջիկ, կը կրկնէր նա անդադար, ցաւէն կը մեռնի:

Մէկ քառորդ կամ 20 վայրկեան վերջը կալիւրիէ կենդանութեան նշան ցուցուց. մօլորեալ աչքերը նախ դայեակին յետոյ անկողինը չընկալատող միւս կիներուն վրայ յառեցան:

—Աղին բարեկամուհիս, կը ճանչնա՞ք զիս, հար- ցուց անոր դայեակը անձկալից ձայնով մը:

Օրիորդը վեր վեր ցատկեց և ձեռքը ճակտին ու աչքերուն տարաւ: Յետոյ անկողինը վրայ շտկուե- լով:

—Ձաւակս, տուէք զաւակս, աղաղակեց նա վայրենի ձայնով մը: Դուք զիս խաբեցիք անզգամ . . . ահ, գող, զաւակ գող . . .

Այս տեսարանին հանդիսատեսը ապշութեամբ ի- րարու նայեցան:

—Խեղճ աղջկան զաւակը ձեռքէն առեր են, ը- սաւ կին մը:

—Այո, իւր զաւակը որ երէկ ծնաւ, աւելցուց դայեակը:

Ընդհանուր զայրոյթ տիրեց. կառաղութեան ա- զաղակներ արձակեցան:

—Լուռութիւն, հրամայեց դայեակը. չէ՞ք տեսներ որ կը վախցնէք զինքը. պէտք է որ մէջբնիդ մէկը երթայ ոտիկանութեան իմացնէ:

—Ես կերթամ, ըսաւ մարդ մը: Դայեակը ծռելով ըսաւ կալիւրիէի.

—Կը հասնա՞ք ինչ կըսեմ:

Օրիորդը գլխի հաստատական շարժմամբ մը պա- տասխանեց:

—Ըսէք ինձի ուրեմն, ո՞վ գողցաւ ձեր զաւա- կը:

Կալիւրիէի աչքերէն փայլակ կը ցայտէր: Նա պա- տասխանեց.

—Անիկա, այո անիկա, այն կինը որ զիս հոս բերաւ:

—Ձեր մօրաքոյրը:

—Սուտ է. անիկա իմ մօրաքոյրս չէ. վեց ամիս առաջ զանիկա բնաւ չէի ճանչնար: